

LAKIVALIOKUNNAN MIETINTÖ 8/2003 vp

Hallituksen esitys laiksi konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 2 päivänä joulukuuta 2003 lähettänyt lakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 153/2003 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Liisa Lehtimäki, oikeusministeriö

- apulaisjohtaja Tauno Aalto, oikeusrekisterikeskus
- ylitarkastaja Heikki Partanen, tietosuojavaltuutetun toimisto
- asianajaja Anna-Karin Mickwitz, Suomen Asianajajaliitto
- lakimies Jouni Muhonen, Suomen Asiakastieto Oy.

Viitetieto

Esitys on sovitettava yhteen samanaikaisesti eduskunnan käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen HE 149/2003 vp kanssa.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä. Laki korvaa konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetun asetuksen. Lakiehdotukseen sisältyvät säännökset muun muassa rekisterin tarkoituksesta ja ylläpidosta, tietojen merkitsemisestä ja poistamisesta, tietojen julkisuudesta sekä vahingonkorvausvastuusta. Rekisterin sisältöä sekä tietojen säilyttämistä ja luovuttamista koskevat säännökset vastaavat pääosin mainittua asetusta. Tietosisältöä on tarkistettu vastaamaan niitä muutoksia, jotka on tehty konkurssimenettelyyn

eduskunnan hyväksymässä konkurssilainsäädännön uudistuksessa. Konkurssilain mukaan pesänhoitaja tekee konkurssin päättymistä koskevat ilmoitukset keskitetysti Oikeusrekisterikeskukselle eikä erillisen ilmoituksen tekeminen muille rekisteriviranomaisille ole enää tarpeen. Tämän vuoksi esityksessä ehdotetaan tarkistettavaksi useita muita lakeja.

Esitys liittyy konkurssilainsäädännön uudistamiseen, ja ehdotetut lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan samanaikaisesti konkurssilain kanssa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

1. Laki konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä

7 §. Tietojen poistaminen rekisteristä. Pykälässä säädetään siitä, milloin konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterissä olevat tiedot poistetaan. Pykäläehdotuksesta ei kuitenkaan nimenomaisesti selviä, mistä siinä säädettyjen määräaikojen laskeminen alkaa. Valiokuntakäsittelyn aikana on käynyt ilmi, että yleensä kyseiset määräajat on tarkoituksenmukaista laskea tuomioistuimen päätöksestä. Valiokunta ehdottaa tätä koskevan säännöksen lisäämistä pykälän 4 momentiksi. Jotta rekisterissä olevia tietoja ei muutoksenhakutilanteissa jouduttaisi väliaikaisesti poistamaan rekisteristä, on samalla tarpeen säätää siitä, että tietoa alemman tuomioistuimen ratkaisusta ei kuitenkaan poisteta ennen kuin asia on muutoksenhakutuomioistuimessa ratkaistu. Konkurssissa annettavan lopputilityksen ja yrityssaneerausasiassa annettavan loppuselonteon osalta valiokunta ehdottaa, että pykälään otetaan tietojen poistamista koskevan määräajan laskemisesta erityissäännös. Sen mukaan lopputilityksen osalta määräaika lasketaan siitä päivästä, jona se on hyväksytty, ja yrityssaneerauksessa annettavan loppuselonteon kohdalla puolestaan siitä, kun se on annettu tuomioistuimelle.

9 §. Tietojen julkisuus ja luovuttaminen. Pykälän mukaan konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä voitaisiin luovuttaa tietoja sekä yksityisille että viranomaisille myös sähköisessä muodossa.

Pykälään ei kuitenkaan sisälly erityistä säännöstä tällaisten tietojen suojaamisesta silloin, kun niitä luovutetaan teknisen käyttöyhteyden välityksellä. Tämän vuoksi valiokunta muistuttaa siitä, että henkilötietolain (523/1999) 32 §:n 1 momentin mukaan rekisterinpitäjän on toteutettava tarpeelliset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet henkilötietojen suojaamiseksi asiatomalta pääsylvä tietoihin ja vahingossa tai laittomasti tapahtuvalta tietojen hävittämislä, muuttamiselta, siirtämiseltä taikka muulta laittomalta käsittelyltä. Valiokunta tähdentää tämän velvollisuuden merkitystä erityisesti silloin, kun yksityisten tahojen käyttöön luovutetaan teknisen käyttöyhteyden avulla henkilötunnuksia sisältäviä tietoja.

10. Laki vakuutusyhdistyslain 13 luvun 21 §:n muuttamisesta ja 11. Laki vakuutusyhtiölain 15 luvun 21 §:n muuttamisesta

Hallituksen esityksen 10. ja 11. lakiehdotuksessa ehdotetaan muutettaviksi samoja vakuutusyhdistyslain (1250/1987) ja vakuutusyhtiölain (1062/1979) pykälä kuin hallituksen esityksessä HE 149/2003 vp. Viimeksi mainittu hallituksen esitys on parhaillaan talousvaliokunnan käsiteltävänä. Konkurssilain uudistus ja siihen liittyvinä myös lakivaliokunnan nyt käsiteltävinä olevat lakiehdotukset on tarkoitettu tulemaan voimaan aikaisintaan kesällä 2004. Edellä mainittuun hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset ovat puolestaan tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun kyseiset lait on hyväksytty ja vahvistettu. Ne tulevat siis hyvin todennäköisesti voimaan aikaisemmin kuin konkurssilainsäädännön uudistus. Näin ollen lakiehdotusten tarpeellinen yhteensovittaminen on tarkoituksenmukaisinta tehdä hallituksen esityksen HE 149/2003 vp valiokuntakäsittelyn aikana. Tämän vuoksi lakivaliokunta ehdottaa nyt 10. ja 11. lakiehdotuksen hylkäämistä.

Päätösehdotus

7 §

Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta ehdottaa,

Tietojen poistaminen rekisteristä

että 2.—9. sekä 12. ja 13. lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina,

että 10. ja 11. lakiehdotukset hylätään, ja

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutoin hallituksen esityksen mukaisena paitsi 7 § muutettuna seuraavasti:

(1—3 mom. kuten HE)

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitetut määräajat lasketaan päivästä, jona tuomioistuin on ratkaissut asian. Jos asia määräajan päättyessä on vireillä muutoksenhakutuomioistuimessa, tietoa alemman tuomioistuimen ratkaisusta ei kuitenkaan poisteta ennen kuin muutoksenhakutuomioistuin on ratkaissut asian. Loppuilityksen osalta määräaika lasketaan päivästä, jona se on hyväksytty, ja loppuselonteon osalta päivästä, jona se on annettu tuomioistuimelle. (Uusi 4 mom.)

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Tuija Brax /vihr
vpj. Susanna Rahkonen /sd
jäs. Esko Ahonen /kesk
Lasse Hautala /kesk
Reijo Kallio /sd
Petri Neittaanmäki /kesk
Lauri Oinonen /kesk
Heli Paasio /sd

Lyly Rajala /kok
Tero Rönni /sd
Petri Salo /kok
Pertti Salovaara /kesk
Minna Sirnö /vas
Timo Soini /ps
Marja Tiura /kok
Jan Vapaavuori /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Risto Eerola.